

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2019 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2019 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2019. – 230 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеєва І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – к.е.н., доц.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом №2 від 01.10.2019 р.

традиційній збутовій діяльності, в електронній її формі найбільш оптимальним варіантом для суб'єктів малого підприємництва міг би стати безприбутковий електронний кооператив. Його призначення – об'єднати фінансові і матеріальні ресурси для створення WEB-сайту, сайту-візитки та його просування, формування необхідних за обсягом партій продукції, її транспортування, застосування системи запобігання шахрайству та інших питань.

Висновок. Провідна галузь економіки України, яким стало сільське господарство з високим експортним потенціалом, вимагає сучасного підходу в організації збутової діяльності. Якщо великі агрохолдингові структури запроваджують в свою збутову діяльність проекти з діджиталізації глобальних транзакцій торгівлі аграрною продукцією, то розвиток малого і середнього підприємництва гальмується цілою низкою організаційно-економічних факторів зовнішнього середовища та породжує ряд негативних для економіки явищ. Їх подолання можливе шляхом впровадження процесів діджиталізації в збутову діяльність.

Основною організаційною формою, через яку буде опосередкована діджиталізована збутова діяльність, має стати електронний аграрний збутовий кооператив, модель функціонування якого може мати формати B2B та B2C. В модель організаційної структури електронного збутового кооперативу рекомендується включати електронні візитки, електронні магазини, електронні торговельні та тендерні майданчики, корпоративний сайт та представництва на бізнес-порталах, що сприятиме маркетинговій диверсифікації збутової діяльності та каналів реалізації продукції малих суб'єктів – господарювання аграрного сектора.

Література

1. Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку: Директива 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради від 08.06.2000 № 2000/31/ЄС . zakon.rada.gov.ua.
2. Юдін О.М., Макарова М.В., Лавренюк Р.М. Системи електронної комерції: створення, просування і розвиток. Монографія. Полтава. РВВ ПУЕТ. 2011. 201 с.

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ

**Криницька О.О., к.е.н., доцент, Ткачук Т.І., к.е.н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Аграрна сфера виробництва ще й досі залишається однією з найменш реформованих в економіці України. Значною мірою усунувшись від регулювання аграрних, у тому числі і земельних відносин, держава тим не менш не створила сприятливі умови для ефективного функціонування сучасних ринкових форм землеволодіння та землекористування. За ліквідацією державної та колективної форм землеволодіння та землекористування не

відбулося формування потенційних можливостей для дієвого запровадження таких форм, які базуються на праві приватної власності на землю, як індивідуальної, так і кооперативно-пайової.

Нагальність вирішення цього питання обумовлюється декількома причинами. З одного боку, саме аграрний сектор економіки забезпечує виробництво стратегічного продукту – продовольства, а отже, забезпечує національну та економічну безпеку держави, її продовольчу незалежність, є підґрунтям створення стратегічних запасів продовольства, забезпечення продовольством збройних сил. Це дасть можливість забезпечити соціально-економічну стабільність в країні. З іншого боку розвиток агропромислового виробництва може стати потужною ланкою, яка потягне за собою і інші галузі економіки. Зауважимо, що ані реформи, ані запровадження ринку землі самі по собі не є самоціллю. Необхідно не проводити їх на догоду чийсь вимогам, а розраховувати, які форми та напрями реформ дадуть найбільшу ефективність. При цьому не можна просто копіювати досвід проведення подібних реформ в інших країнах, зокрема Східної та Центральної Європи, тому що кожна країна має свої історичні особливості та традиції.

Важливі особливості права приватної власності на землі сільськогосподарського призначення відображені у 13т.9 Закону України «Про оренду землі», згідно з якою орендар має переважне право на придбання орендованої ділянки у разі, якщо вона виставляється на продаж[1].

Разом із тим, можна констатувати, що чинне земельне законодавство не передбачає можливості «зворотнього руху» прав на земельні ділянки.

За загальним правилом, власник земельної ділянки сільськогосподарського призначення не може вчиняти дій, спрямованих на трансформацію наявного у нього права власності на земельну ділянку у менш повне право – право оренди чи емфітевзису.

Пріоритет права приватної власності на землі сільськогосподарського призначення як основоположна, керівна ідея правового регулювання відносин сільськогосподарського землекористування реалізується в нормах земельного законодавства України, яке надає громадянам України право на:

- 1) безплатну приватизацію наданих їм у користування земельних ділянок сільськогосподарського призначення у межах норм безплатної приватизації;
- 2) безплатне отримання у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення за рахунок земель запасу та резервного фонду;
- 3) викуп земельних ділянок сільськогосподарського призначення понад норму безплатної приватизації;
- 4) безплатне отримання у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення внаслідок державних і комунальних сільськогосподарських підприємств і організацій, та, по-друге, яке надає сільськогосподарським підприємствам України право на набуття земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що перебувають у державній чи комунальній власності, у приватну власність на земельних торгах (аукціонах).

По суті, в силу дії пріоритету права приватної власності на сільськогосподарські землі всі землі сільськогосподарського призначення України, за виключенням дослідних полів науково-дослідних установ і сільськогосподарських земель державних навчальних закладів, є об'єктом права громадян України та юридичних осіб України на приватизацію цих земель.

Отже, важливими рисами пріоритету права приватної власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення є те, що, по-перше, право власності на ці землі визнається основним, домінуючим видом права на такі ділянки в системі прав на сільськогосподарські землі, які можуть набуватися громадянами та юридичними особами України, а право оренди на такі землі та право емфітевзису – допоміжним правом. В оренду та на умовах емфітевзису сільськогосподарські землі надаються громадянам та юридичним особам України головним чином в тих випадках, коли законодавство не дозволяє зазначеним суб'єктам набувати сільськогосподарські землі у власність.

По-друге, пріоритет права приватної власності на сільськогосподарські землі проявляється і в наданні найбільшого обсягу гарантій приватним власникам земельних ділянок у порівнянні з гарантіями власників інших прав на сільськогосподарські землі[2].

Важливим є також визначення граничних площ землі, які можуть надаватися у приватну власність одній особі для ведення товарного сільськогосподарського виробництва. Так, у проекті закону «Про ринок землі» встановлені такі норми: Полісся – 1500 га, Лісостеп – 1750 га, Степ, Степ посушливий, Сухий степ – 2100 га, Карпатська гірська область – 900 га, Кримська гірська область – 1100 га[3].

На наш погляд, максимальні площі повинні бути зменшені, аби не перетворити сільськогосподарське виробництво на занадто монополізоване. Необхідно створити такий ринок землі, який забезпечить ефективне функціонування дрібних та середніх сільськогосподарських виробників. По-перше, це забезпечить конкурентні засади в аграрній сфері, що справить позитивний вплив на якість та ціни сільськогосподарської продукції. По-друге, буде сприяти працевлаштуванню мешканців сільської місцевості, зростанню їх добробуту, вирішенню соціально-економічних питань. По-третє, в таких господарствах буде вироблятися більш екологічна продукція, ширшим буде номенклатура продукції, з'явиться можливість запровадити «лінійку» місцевих, регіональних марок продукції. По-четверте, саме дрібні та середні виробники повніше забезпечать продовольчу безпеку країни, на відміну від великих агрохолдінгів, що значною мірою орієнтовані на експортне виробництво.

Також одним із завдань держави в процесі створення ринку землі є розробка організаційно-економічного механізму залучення сільськогосподарських виробників(фермерів) у систему продовольчого забезпечення через інфраструктуру ринкового середовища: аграрні біржі, конкурсні державні замовлення, субсидії, пільги, тощо.

Позитивним врахуванням закордонного досвіду є й те, що проект закону передбачає надання земельних ділянок сільськогосподарського призначення тим громадянам України, які мають відповідну аграрну освіту або вже ведуть товарне сільськогосподарське виробництво. Можливо необхідні і інші обмеження, зокрема, у деяких країнах право приватної власності на землі сільськогосподарського призначення обмежено певним віковим цензом та наявністю певної мінімальної суми капіталу, заробленого саме при веденні сільського господарства.

У цілому, як справедливо зазначають фахівці, стратегія перетворення земельних відносин зорієнтована на ринкову концепцію, на перевірену світовою практикою модель із переважанням приватного землеволодіння та широкого кооперування в основному в невикористаних сферах (збут, постачання, сервіс та ін.) [4].

Додаткового вивчення потребує також питання про утворення та розподіл абсолютної земельної ренти, яка виникає при запровадженні приватної власності, а також, як це вплине на ціну аграрної продукції.

І нарешті, проект закону має бути широко обговорений не тільки аграріями, але й усіма жителями України, бо за Конституцією України, власником землі є народ України.

Література

1. Про оренду землі : Закон України від 06 жовтня 1998 року № 161-XIV / Відомості Верховної Ради України. – 1998. – N 46. – ст. 280.
2. Криницька О.О. Використання принципу приватної власності при формуванні ринку земель в Україні/ О.О.Криницька, Є.В.Голубков// Наук.вісн.ХДУ,серія «Екон.науки»,вип.23,ч.1,-Херсон,-2017,С.94-98.
3. Про ринок земель від 07 грудня 2011 року : Проект Закону [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=41981
4. Павлів О. Ринок земель сільськогосподарського призначення в системі земельних відносин / О. Павлів // Вісник Львів. Ун-ту. – 2008. – Вип. 39. – С. 393-395.

КОМУНІКАЦІЙНА ПІДТРИМКА МАРКЕТИНГОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПРОДУКЦІЮ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РУРАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

**Касян С. Я., к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та маркетингу
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

В сучасних умовах стрімкого нарощування цифрової маркетингової інтеграції та збільшення конкуренції в аграрному секторі у сфері переробки сільськогосподарської продукції, прагнення до рурального розвитку слушним є поглиблене дослідження економічних та соціальних аспектів розвитку України

Зміст

1.	СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ	3
	Кордзая Н.Р., к.т.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
2.	ОСОБЛИВОСТІ ТА СТАН ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ	6
	Соколюк К. Ю., к.е.н., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
3.	ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЗБУТУ ТА ДИВЕРСИФІКАЦІЯ КАНАЛІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ МАЛИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА	9
	Бахчиванжи Л.А., к.е.н., доцент, Євтушок О.В., к.е.н., ст. викладач, Значек Р.Р., к.т.н., асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
4.	ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ	12
	Криницька О. О., к.е.н., доцент, Ткачук Т.І., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
5.	КОМУНІКАЦІЙНА ПІДТРИМКА МАРКЕТИНГОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПРОДУКЦІЮ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РУРАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	15
	Касян С. Я., к.е.н., доцент, Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, м. Дніпро	
6.	IP DUE DILIGENCE	19
	Дружкова І. С., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
7.	ЛІЗИНГ ЯК ФОРМА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗШИРЕНОГО ВІДТВОРЕННЯ	22
	Тарасова О. В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
8.	СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ З ВИГОТОВЛЕННЯ СОКІВ І СОКОВІСНИХ НАПОЇВ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОГО КОНСЕРВНОГО ЗАВОДУ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ	25
	Агєєва І.М., к.е.н., доцент, Ходзинська В. В., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
9.	УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	28
	Ощепков О. П., к.е.н., доцент, Філіппова К.П., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
10.	ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ЩОДО ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ	30
	Євтушевська О. О., к.е.н., доцент, Василюк В. О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
11.	АНАЛІЗ СТИМУЛЮЮЧОЇ ФУНКЦІЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ КРАЇНИ	33
	Ощепков О. П., к.е.н., доцент, Мельник Ю. М. Турчина Г. О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
12.	ЗМІСТ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ	35
	Євтушевська О. О., к.е.н., доцент, Гончарук І. А., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
13.	БУХГАЛТЕРСЬКИЙ АУДИТ В УМОВАХ КОМП'ЮТЕРНОЇ ОБРОБКИ ДАНИХ	37
	Ощепков О. П., к.е.н., доцент, Тодорова А. С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
14.	СТАНОВЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ТА ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	39
	Ощепков О. П., к.е.н., доцент, Головаченко Л.М., асистент, Харькіна А. Д., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
15.	МИКСЕОЛОГИЯ И ПРОДОВОЛЬСТВЕННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ	42
	Егорова-Гудкова Т. И., к.э.н., доцент, ОНУ им. И. И. Мечникова, г. Одесса	
16.	ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ В УКРАЇНІ	44
	Немченко В. В., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса	

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15-16 жовтня 2019 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових
технологій протоколом № 2 від 01.10.2019 р.

Підписано до друку 01.10.2019. Формат 60x84/16.
Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 13,15.
Тираж 500 екземплярів.

Видавництво «Друк Південь»
Тел.: 0972122975